

Programowanie i metody numeryczne

zestaw zadań 11

Równania różniczkowe zwyczajne

(ordinary differential equations(ODE))

oraz dokończenie rozkładu LU

Opracowanie *Jędrzej Wardyn*

20 maja 2024

Polecam: kody C++, jak ktoś potrzebuje sobie C++ powtórzyć: [Rozwiązania na githubie](#) [Kurs na youtube](#)

1 Równania jednej zmiennej

1.1 Równania pierwszego rzędu nieliniarne (explicit)

Mając dość proste równanie:

$$\frac{dy}{dx} = y,$$

gdzie: $y_0 = 1.0$, $x_0 = 0.0$, $x_n = 2.0$ napisz funkcję (aż trzy!) z szablonem(możesz dodać do niej więcej argumentów funkcji):

```
template <typename Func, typename T>
vector<T> runge_kutta_method(Func f, T y0, T x0, T h, T xn)
```

gdzie T oznacza nazwę zastosowanego typu (na przykład double, tylko nie macie go wpisywać w szablon, a jedynie w funkcji main używacie konkretnego typu na wartości np a, b i wtedy kod przyjmie te wartości jako T.)

Lista metod wraz z linkami do nich znajduje się tutaj: [Lista metod rozwiązywania równań różniczkowych jednej zmiennej](#) (metody Runge-Kutta):

Na potrzeby zadania zaimplementuj metody wylistowane poniżej wraz z wyznaczeniem wartości absolutnej lokalnego błędzie czynionego w każdym kroku LTE (czyli różnicy z rozwiązaniem ścisłym).

Wypisz wyniki do plików z rozszerzeniem .csv i wyrysuj błędy używając dostarczonego skryptu pythona. Metody, które są do wykorzystania:

1. Eulera
2. Heun [Eulera wyższego rzędu]
3. Runge-Kutta (RK4)

1.1.1 Metoda z uwikłaniem (implicit)

Mając inne proste równanie:

$$\frac{dy}{dx} = -2xy,$$

gdzie: $y_0 = 1.0$, $x_0 = 0.0$, $x_n = 2.0$.

Rozwiąż równanie używając metody Eulera "do tyłu"(backward Euler Method) Wymaga to rozwiązania równania uwikłanego. Zajrzyj na Wykład z ODE po wskazówki lub wiki.

1.2 Równania wyższego rzędu: oscylator harmoniczny

Mając dany klasyczny jednowymiarowy oscylator harmoniczny:

$$\frac{d^2x}{dt^2} + kx = 0$$

gdzie: $k = 1.0$, $m = 1.0$, $x_0 = 1$, $v_0 = 0$ oraz $t_{end} = 10.0$.

Rozwiąż równanie używając Eulera oraz RK4 i wypisz odpowiadające im lokalne błędy (LTE). Zmodyfikuj otrzymany skrypt pythona by wyrysować średni błąd w zależności od długości kroku w danej metodzie h .

2 Rozkład LU

: Autor: Z.B.

Napisz szablon klasy

```
template <typename T>
class Vector
```

reprezentującej wektor n -wymiarowy, którego składowe są liczbami reprezentowanymi przez typ T . W klasie tej zaimplementuj:

- konstruktor jednoargumentowy, ustalający wartość n równą liczbie przekazanej mu jako argument
- metodę `Length` zwracającą długość wektora (liczbę reprezentowaną przez typ T),
- operator `==` porównywania wektorów,
- jednoargumentowy operator zmiany znaku-,
- operator `+` dodawania wektorów,
- operator `*` mnożenia wektora przez liczbę (reprezentowaną przez typ T),
- operator `*` iloczynu skalarnego wektorów (wynik powinien być typu T)
- operator `<<`, wypisujący do strumienia typu `ostream` wektor reprezentowany przez obiekt, oraz operator `>>` wczytujący odpowiedni wektor ze strumienia typu `istream`; przyjmij dowolny, wygodny dla Ciebie sposób tekstowego reprezentowania wektora,

Napisz szablon klasy

```
template <typename T>
class Matrix
```

reprezentującej macierz $n \times n$, której składowe są liczbami reprezentowanymi przez typ T . W klasie tej zaimplementuj:

- konstruktor jednoargumentowy, ustalający wartość n równą liczbie przekazanej mu jako argument
- metodę `Length` zwracającą długość wektora (liczbę reprezentowaną przez typ T),
- operator `==` porównywania macierzy,
- jednoargumentowy operator zmiany znaku - ,
- operator `+` dodawania macierzy,
- operator `*` mnożenia macierzy przez liczbę (reprezentowaną przez typ T),
- operator `*` iloczynu skalarnego macierzy (wynik powinien być typu T)
- operator `<<`, wypisujący do strumienia typu `ostream` macierz reprezentowaną przez obiekt, oraz operator `>>` wczytujący odpowiedni wektor ze strumienia typu `istream`; przyjmij dowolny, wygodny dla Ciebie sposób tekstowego reprezentowania macierzy,

Metody:

1. metodę do LU decomposition

```
pair<Matrix<T>, Matrix<T>> DecomposeLU(const Matrix<T> &C)
```

zwracającą parę macierzy złożoną z macierzy górnotrójkątnej i dolnotrójkątnej, których iloczyn jest równy macierzy przekazanej jako argument metody,

2. `template <typename T>`
`Vector<T> SolveU(const Matrix<T><<U, const Vector<T><<y)`

zwracającej wektor x stanowiący rozwiązanie równania $Ux = y$ przy założeniu, że macierz U jest dolnotrójkątna

3. `template <typename T>`
`Vector<T> SolveL(const Matrix<T> &L, const Vector<T> &y)`

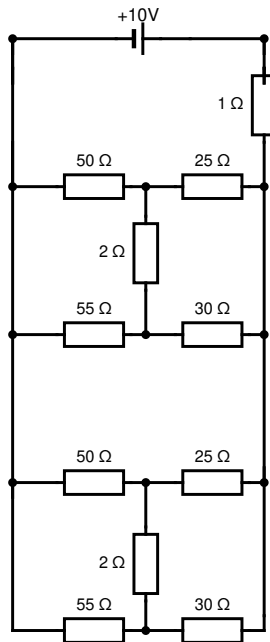
zwracającej wektor x stanowiący rozwiązanie równania $Lx = y$ przy założeniu, że macierz L jest górnotrójkątna,

4. `template <typename T>`
`Vector<T> Solve(const Matrix<T> &C, const Vector<T> &y)`

zwracającej wektor x stanowiący rozwiązanie równania $Cx = y$ dla dowolnej macierzy C ; funkcja ta powinna wykorzystywać rozkład LU macierzy C .

Korzystając z tych szablonów, napisz program `eqsolver`, który wczytuje ze standardowego wejścia macierz C oraz wektor y , a następnie wypisuje na standardowe wyjście wektor x stanowiący rozwiązanie równania $Cx = y$.

2.1 Rozwiązywanie układu oporników, ale nie ręcznie: programem

Rysunek 1: Układ rezystorów, do którego podłączone jest stałe źródło napięcia +10V

Napisz program rozwiązujący i zastosuj go do powyższego układu rezystorów (patrz Rysunek 2.1).

Wystarczy, że zapiszesz 6 równań dla 6 oczek (pętli/loopów), które są widoczne [czyli nie trzeba równania dla kilku naraz]. Na przykład pierwsze oczko to:

$$10V = (1\Omega)I_1 + (25\Omega)(I_1 - I_2) + (50\Omega)(I_1 - I_3)$$

(Nie trzeba zapisywać równań dla węzłów, wystarczą oczka.) Mając zapisaną macierz rezystancji oraz wektor napięć dokonaj:

1. Rozkładu **LU** wykorzystując metodę Dolittle
2. Policz wyznacznik znając macierz **U**
3. Na macierzy **U** dokonaj eliminacji Gaussa i znajdź wektor natężeń prądu

Jak wykonać rozkład **LU** i eliminację gaussa? Linki:

LU metodą Dolittle

Eliminacja Gaussa